

Вакун Світлана Володимирівна, студентка 4 курсу,
Стефанків Оксана Михайлівна, к.е.н.,
доцент кафедри обліку та фінансів,

ІНФЛЯЦІЙНЕ ТАРГЕТУВАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕХАНІЗМ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Проблемі використання грошово-кредитних важелів з позицій антиінфляційного регулювання економіки України, контролю інфляційних процесів в умовах зростаючого руху капіталу та розширення міжнародної торгівлі, а також визначенню оптимального рівня інфляції для України присвячено роботи вітчизняних учених і практиків: В.Гейця, А.Гриценка, М.Зверякова, С.Корабліна, Т.Кричевської, А.Мороза, В.Найдьонова, Є.Савельєва, О.Петрика, А.Ревенка, М.Савлука, М.Скрипниченко, О.Шаринської, Н.Шелудько та інших вчених.

Суть режиму таргетування полягає у визначенні цільового значення показника або таргета, досягнення якого згідно з прийнятим теоретичним базисом і забезпечить досягнення стабільності цін у країні. На сьогодні вчені виділяють три режими таргетування, які використовуються більшістю центральних банків розвинених країн, що розвиваються: монетарне таргетування, таргетування обмінного курсу, інфляційне таргетування. У виборі одного із цих трьох режимів монетарної політики потрібно враховувати ступінь відкритості економіки, стабільність співвідношення монетарних агрегатів та інфляції, ступінь впливу відсоткових ставок центрального банку на економічні процеси та інші. Сьогодні інфляційне таргетування офіційно здійснюють щонайменше у 27 країнах. Міжнародний досвід свідчить, що інфляційне таргетування є найрезультативнішою монетарною стратегією забезпечення цінової стабільності. Багато країн запроваджували інфляційне таргетування у два етапи: спочатку на період зниження інфляції встановлювалися щорічні цілі, які наближали інфляцію до оптимального рівня; після досягнення оптимального рівня інфляції здійснювався перехід до таргетів на середньострокову перспективу (Чилі, Південна Корея, Польща). Інші країни відразу встановили довгострокову інфляційну ціль (Австралія – 2-3%, Південна Африка – 3-6%) [1, с.108].

Враховуючи той фактор, що Україна є державою з недостатньо розвинутою економікою, з високою та нестабільною інфляцією запровадження ІТ повинно передбачати проходження також двох етапів: І – етап дезінфляції, спрямований на оптимізацію рівня інфляції; ІІ – етап цінової стабільності, метою якого є підтримання інфляції на визначеному І етапом оптимальному рівні. Досвід країн, які запроваджували інфляційне таргетування в умовах високої інфляції свідчить, що на першому етапі центральний банк встановлює інфляційні цілі, що відповідають побудованому дезінфляційному тренду, відповідно до якого центральний банк поступово знижує і наближує цільовий показник інфляції до оптимального рівня. Але для зменшення інфляції до оптимального рівня лише запровадження режиму інфляційного таргетування недостатньо, важливо перш за все забезпечити підвищення рівня керованості інфляційним процесом на основі зниження граничної інфляційності ВВП та внесення необхідних змін у режим монетарної політики. Серед цих змін можна виділити такі: забезпечення інституційної незалежності Національного банку та посилення координації його діяльності з Урядом, підвищення ефективності монетарних інструментів регулювання грошового та валютного ринків, запровадження режиму гнучкого курсоутворення, створення технічних передумов для якісного прогнозування інфляційних процесів, посилення прозорості монетарної політики і

комунікацій з громадськістю тощо. З огляду на це, тривалість цього етапу буде залежати не тільки від поточного рівня інфляції та готовності суспільства і влади реалізовувати стратегію інфляційного таргетування, але й від майбутніх змін в економіці.

За монетарного режиму інфляційного таргетування, центральний банк публічно оголошує бажаний рівень інфляції та використовує всі доступні інструменти, щоб його досягнути. В Україні цілком у 2015 році було 20%, у 2016 – 12%, а на 2017 – 8% (+2%). НБУ не вдалось досягти цілі на 2015 рік, але 2016 рік був результативніший [2].

Отже, за умови успішного впровадження режиму інфляційного таргетування можна очікувати на стабільність національної валюти та зростання міжнародних резервів. Однак, при штучному стриманні інфляційних коливань та девальвації гривні виникає потенційний ризик повторення ситуації 2008 р. та 2014 р., наслідком чого стало знецінення національної валюти та різке зuboжіння населення України. Також необхідно підкреслити, що інфляція носить не монетарний характер, а структурний характер, тому таргетування інфляції НБУ в наших умовах – суперечливе питання. Скільки б Нацбанк не обмежував грошову масу, зросли тарифи – зростала інфляція. Таким чином, ефективна грошова-кредитна політика може забезпечити не тільки уникнення ризиків, пов'язаних з інфляцією і девальвацією, а і забезпечити економічний розвиток шляхом: стимулювання бізнесу до запровадження банківських розрахунків задля зменшення готівки (грошової маси M0), а відповідно готівкової залежності реального сектору економіки; розвитку фондового ринку України, адже ОВДП є основним інструментом регулювання грошової маси та покриття бюджетного дефіциту; зниження облікової ставки НБУ, що створить умови для зниження вартості кредитних ресурсів та стимулюватиме відновлення кредитування малого та середнього бізнесу – крок до розширення реального сектору, створення нових робочих місць та зростання ВВП; впровадження механізмів валютної лібералізації дозволять залучити прямі іноземні інвестиції, що є обов'язковою умовою економічного зростання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кузнецов О.В. *Стратегічний вибір НБУ...?* / О.В. Кузнецов : матеріали наук.-практ. конф. [Стратегія монетарної політики: проблеми вибору та застосування]. – К., 2013. – С. 102-111.
2. *Про діяльність Правління Національного банку України щодо виконання Основних засад грошово-кредитної політики за 2015 рік та 9 місяців 2016 року / рішення Ради Національного банку України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=38505188>.*

Хома Роксоляна Романівна, студентка 3 курсу,
Стефанишин Лілія Стефанівна, к.е.н.,
доцент кафедри гуманітарних та
фундаментальних дисциплін

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Становлення України як незалежної, демократичної країни з ринковою економікою створило умови для виходу країни на міжнародний ринок страхових послуг. Формування нової системи господарювання в Україні вносить принципові зміни в організацію страхової справи.